

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJA

S P R E N D I M A S

2022 m. spalio 24 d. Nr. 21R-

(AG-532/03-2022)

Vilnius

Lietuvos administracinių ginčų komisija (toliau – Komisija), susidedanti iš Komisijos narių Eglės Bilevičiūtės (Komisijos posėdžio pirmininkė), Remigijaus Kalašnyko (pranešėjas) ir Vytauto Kurpuveso,

Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjo Audriaus Armo skundą dėl Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos 2022-09-07 rašto Nr. S-173 dalies panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

Pareiškėjas Audrius Armas (toliau – pareiškėjas) skundu Komisijos prašo: 1. Panaikinti Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos (toliau – Tarnyba) 2022-09-07 raštą Nr.S-173 dalyje, kuria nepagrįstai ir neteisėtai atsisakyta teikti informaciją: 1.1. Kokia konkrečia metodika ir metodine medžiaga vadovaujasi bei remiasi Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolierius (toliau – Kontrolierius) ir jo tarnyba, aiškindami tekstų sutapčių ir plagiato skirtumus, siekdami vertinamojo aspekto, t. y. atlikdami tekstų sutapčių vertinimą; 1.2. Ar Kontrolierius ir jo tarnyba ketina parengti ir paskelbti metodiką ir/arba metodinę medžiagą apie tai, kaip reikėtų aiškinti tekstų sutapčių ir plagiato skirtumus, siekiant vertinamojo aspekto, t. y. atlikti tekstų sutapčių vertinimą, jei akademinėi bendruomenei yra aktuali ir svarbi informacija apie tai, kokie yra tekstų sutapčių ir plagiato skirtumai; 2. Įpareigoti Kontrolierių įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka per Komisijos nustatytą terminą išnagrinėti pareiškėjo 2022-08-09 prašymą suteikti informaciją: 2.1. Kokia konkrečia metodika ir metodine medžiaga vadovaujasi bei remiasi Kontrolierius ir jo tarnyba, aiškindami tekstų sutapčių ir plagiato skirtumus, siekdami vertinamojo aspekto, t. y. atlikdami tekstų sutapčių vertinimą; 2.2 Ar Kontrolierius ir jo tarnyba ketina parengti ir paskelbti metodiką ir/arba metodinę medžiagą apie tai, kaip reikėtų aiškinti tekstų sutapčių ir plagiato skirtumus, siekiant vertinamojo aspekto, t. y. atlikti tekstų sutapčių vertinimą, jei akademinėi bendruomenei yra aktuali ir svarbi informacija apie tai, kokie yra tekstų sutapčių ir plagiato skirtumai.

Paaiškino, kad 2022-08-09 prašymu kreipėsi į Kontrolierių ir prašė suteikti informaciją – atskleisti ir pavišinti: 1. Kokia konkrečia metodika ir metodine medžiaga reikėtų vadovautis, aiškinant tekstų sutapčių ir plagiato skirtumus, siekiant vertinamojo aspekto, t. y. atliekant tekstų sutapčių vertinimą; 2. Kokia konkrečia metodika ir metodine medžiaga vadovaujasi bei remiasi Kontrolierius ir jo tarnyba, aiškindami tekstų sutapčių ir plagiato skirtumus, siekdami vertinamojo aspekto, t. y. atlikdami tekstų sutapčių vertinimą; 3. Ar Kontrolierius ir jo tarnyba yra parengusi ir paskelbusi metodiką ir/arba metodinę medžiagą apie tai, kaip reikėtų aiškinti tekstų sutapčių ir plagiato skirtumus, siekiant vertinamojo aspekto, t. y. atliekant tekstų sutapčių vertinimą. Jeigu ne, ar

ketina tai daryti bei kada, o jeigu neketina – dėl kokių priežasčių akademinei bendruomenei aktualios ir svarbios informacijos nerengia ir nepaskelbia. Kontrolierė Loreta Tauginienė savo tarnybos 2022-09-07 raštu Nr.S-173 nurodė, kad neturi duomenų apie tokios tarptautinės ar bendros metodikos ir/ar metodinės medžiagos buvimą/taikymą, teisės aktai neįtvirtina Tarnybai pareigos vadovautis konkrečia metodika ir (ar) metodine medžiaga, nors prašymo preambulėje buvo pabrėžtas klausimo kontekstas – informacija pareiškėjui yra aktuali ir reikalinga dėl Kontrolieriaus 2020-03-13 sprendimo Nr.SP-4, todėl į klausimą šioje dalyje nėra atsakyta. Kita vertus, prašymo turinys buvo susijęs su tekstų sutapčių vertinimu, kurio išdava – akademinės etikos pažeidimo konstatavimas arba nekonstatavimas. Vadinas, yra svarbus ir reikšmingas tekstų sutapčių vertinimo turinys. Priešingu atveju, akademinės etikos pažeidimo konstatavimas būtų burtas (be aiškių kriterijų ir taisyklių, nors taip negali būti). Šiuo atveju ypač svarbus ir yra tyrimo rezultatus lemiantis tekstų sutapčių vertinimo turinys. Be vertinimo kriterijų bet kokie konstatavimai mena bandymus pričiupti žmogaus sąmonę be sapnininko pagalbos, bet net ir sapnų aiškinimai remiasi tam tikromis psichologinėmis metodikomis. Ir visa tai susiję su mokslo kokybe? Jeigu Tarnyba pagal poreikį akademinei bendruomenei organizuoja ir veda mokymus, susijusius su tekstų sutapčių vertinimu, vadinas, neaišku, pagal kokias konkrečias metodikas ir metodines medžiagas Tarnyba organizuoja ir veda tokius mokymus, kokiais konkrečiais tarptautinės akademinės etikos standartais mokymų metu remiasi, jei prisideda prie mokslo kokybės, ko tokie mokymai verti. Atsakydamas į prašymą informuoti, ar Kontrolierius ir jo tarnyba yra parengę ir paskelbę metodiką ir/arba metodinę medžiagą apie tai, kaip reikėtų aiškinti tekstų sutapčių ir plagiato skirtumus, siekiant vertinamojo aspekto, t. y. atliekant tekstų sutapčių vertinimą. Jeigu ne, ar ketina tai daryti bei kada, o jeigu neketina – dėl kokių priežasčių akademinei bendruomenei aktualios ir svarbios informacijos nerengia ir nepaskelbia, nurodė, kad Tarnyba nėra parengusi ir paskelbusi metodiką ir/arba metodinę medžiagą apie tai, kaip reikėtų aiškinti tekstų sutapčių ir plagiato skirtumus, siekiant vertinamojo aspekto. Tarnyba savo kompetencijos ribose nuolat organizuoja ir veda mokymus akademinei bendruomenei jai aktualiais ir svarbiais akademinės etikos klausimais. Neatsakė į klausimą, ar Kontrolierius ir jo tarnyba ketina parengti ir paskelbti metodiką ir/arba metodinę medžiagą apie tai, kaip reikėtų aiškinti tekstų sutapčių ir plagiato skirtumus, siekiant vertinamojo aspekto, t. y. atlikti tekstų sutapčių vertinimą, jei akademinei bendruomenei yra aktuali ir svarbi informacija apie tai, kokie yra tekstų sutapčių ir plagiato skirtumai. Kontrolierė L. Tauginienė savo tarnybos 2022-09-07 raštu Nr.S-173 iš esmės nepagrįstai ir neteisėtai nesuteikė informacijos dėl aukščiau nurodytų argumentų: 1. Neatsakė į prašymą informuoti, kokia konkrečia metodika ir metodine medžiaga vadovaujasi bei remiasi Kontrolierius ir jo tarnyba, aiškindami tekstų sutapčių ir plagiato skirtumus, siekdami vertinamojo aspekto, t. y. atlikdami tekstų sutapčių vertinimą. Kontrolieriaus nurodymas, kad teisės aktai neįtvirtina Tarnybai pareigos vadovautis konkrečia metodika ir (ar) metodine medžiaga savaime nereiškia, kad savo išvadas Kontrolierius gali sukurti. Be to, prašymo preambulėje buvo pabrėžtas klausimo kontekstas – informacija yra aktuali ir reikalinga dėl Kontrolieriaus 2020-03-13 sprendimo Nr.SP-4, todėl į klausimą šioje dalyje nėra atsakyta; 2. Neatsakė į klausimą, ar Kontrolierius ir jo tarnyba ketina parengti ir paskelbti metodiką ir/arba metodinę medžiagą apie tai, kaip reikėtų aiškinti tekstų sutapčių ir plagiato skirtumus, siekiant vertinamojo aspekto, t. y. atlikti tekstų sutapčių vertinimą, jei akademinei bendruomenei yra aktuali ir svarbi informacija apie tai, kokie yra tekstų sutapčių ir plagiato skirtumai. Taigi, laikytina, kad Kontrolierė L. Tauginienė savo tarnybos 2022-09-07 raštu Nr.S-173 nepagrįstai ir neteisėtai iš esmės atsisakė suteikti ir pateikti prašytą informaciją aptariamoje dalyje. Tarnybos 2022-09-07 raštas Nr.S-173 aptariamoje dalyje yra nepagrįstas ir neteisėtas, nes jame nėra prašytos informacijos. Kontrolierės L. Tauginienės veiksmus, kuriais ji savo tarnybos 2022-09-07 raštu Nr.S-173 nepagrįstai ir neteisėtai iš esmės atsisakė suteikti prašomą informaciją aptariamoje dalyje ir tai vertinu kaip neveikimą (Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo (toliau – ABTĮ) 92 straipsnis) (b. l. 9-11).

Atsakovė Tarnyba atsiliepimu į pareiškėjo skundą Komisijos prašo skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Paaiškino, kad pirmiausia, pareiškėjo skundas yra visiškai neargumentuotas, t. y. pareiškėjas skunde nepaaiškino skundžiamo rašto nepagrįstumo ir neteisėtumo, dėsto subjektyvius samprotavimus, formuluoja naujus prašymus išeidamas už skundo ribų ir reiškia nepagrįstus lūkesčius. Skunde nurodyta, kad skundžiamu raštu iš esmės nepagrįstai ir neteisėtai nesuteikta informacija į prašyme nurodytą 2 prašymą, t. y. Tarnyba neatsakė kokia konkrečia metodika ir metodine medžiaga vadovaujasi bei remiasi Kontrolierius ir jo tarnyba, aiškindami tekstų sutapčių ir plagiato skirtumus, siekdami vertinamojo aspekto. Pažymėtina, kad Tarnyba skundžiamo rašto dalyje „Dėl 2 prašymo“ pareiškėjui paaiškino, kad teisės aktuose nėra įtvirtintos pareigos Tarnybai vadovautis konkrečia metodika ir (ar) metodine medžiaga, susijusia su tekstų sutapčių vertinimu ir vadovaudamasi gero administravimo principu, pareiškėjui paaiškino Tarnybos veiklas, praktinių žinių šaltinius ir jų taikymą savo veikloje („akademinei bendruomenei pagal poreikį Tarnyba organizuoja ir veda mokymus, Tarnybos darbuotojai kelia kompetenciją tarptautiniuose renginiuose, skirtuose akademiniam/moksliniam sąžiningumui ir tokiu būdu tiek susipažįsta su tarptautiniais akademinės etikos standartais, tiek juos taiko Tarnybos veikloje“). Be to, pažymėtina, kad pareiškėjas dėsto subjektyvius samprotavimus ir nepagrindžia, kodėl Kontrolierius privalo vadovautis ir remtis konkrečia metodika ir metodine medžiaga, skirta vertinti nustatytas tekstų sutaptis („aiškindami tekstų sutapčių ir plagiato skirtumus, siekdami vertinamojo aspekto“). Skirtingai nei pareiškėjas ir vertinant skundžiamą raštą sistemiškai, rašto dalyje „Dėl 1 prašymo“ pareiškėjui apibendrintai išdėstyta Tarnybai žinoma informacija („Tarnybos žiniomis“) bei, vadovaujantis gero administravimo principu, paaiškinta, kad Europoje veikiančios Tarnybos veiklai giminingos institucijos vidaus administravimo klausimus (šiuo atveju metodikos ir metodinės medžiagos, skirtos nustatytų tekstų sutapčių vertinimui, poreikį) sprendžia savarankiškai, ir pateiktos konkrečios nuorodos į atitinkamų užsienio institucijų interneto svetaines siekiant pareiškėjui suteikti galimybę išsamiau susipažinti ir pagrįsti Tarnybos praktiką tarptautiniame kontekste. Skundžiamo rašto dalyje „Dėl 1 prašymo“ taip pat aiškiai nurodyta, kad „nėra vienos bendros ar konkrečioje šalyje (šiuo atveju ir Lietuvoje) taikomos metodikos ir (ar) metodinės medžiagos, skirtos nustatytų tekstų sutapčių vertinimui“, t. y. nėra konkrečios metodikos ir metodinės medžiagos, kuria Tarnyba turėtų vadovautis ir remtis, aiškindama „tekstų sutapčių ir plagiato skirtumus, siekdami vertinamojo aspekto“. Taip pat skundžiamo rašto dalyje „Dėl 3 prašymo“ pareiškėjui paaiškinta, kad „Tarnyba nėra parengusi ir paskelbusi konkrečios metodikos ir (ar) metodinės medžiagos, skirtos atlikti nustatytų tekstų sutapčių vertinimą (to priežastis žiūrėti šio rašto dalyje „Dėl 2 prašymo“)“. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, ir vertinant sistemiškai, matyti, kad pareiškėjui buvo atsakyta išsamiai, todėl pareiškėjo teiginiai, kad skundžiamu raštu nebuvo atsakyta, kokia konkrečia metodika ir metodine medžiaga vadovaujasi kontrolierius ir Tarnyba, aiškindami tekstų sutapčių ir plagiato skirtumus, siekdami vertinamojo aspekto, yra nepagrįsti. Skunde nurodyta, kad prašymo „preambulėje buvo pabrėžtas klausimo kontekstas – informacija man yra aktuali ir reikalinga dėl Kontrolieriaus 2020-03-13 sprendimo Nr.SP-4. Dėl to teigiu, kad į klausimą šioje dalyje (skundžiamo rašto dalyje „Dėl 2 prašymo“) nėra atsakyta“, tačiau pareiškėjas nepagrindžia savo teiginio, dėsto subjektyvius samprotavimus ir formuluoja naujus prašymus išeidamas už skundo ribų (pvz.: „pagal kokias konkrečias metodikas ir metodines medžiagas Kontrolieriaus tarnyba organizuoja ir veda tokius mokymus, kokiais konkrečiais tarptautinės akademinės etikos standartais mokymų metu remiasi“, kurie iš esmės tapatūs Tarnybai pareiškėjo pateiktame kitame prašyme — 2022-09-12 prašyme). Taip pat paminėtina, kad pareiškėjui iš minėto teisminio proceso (be kita ko, LITEKO duomenimis, pareiškėjo skundų pagrindu užbaigta 19 teisminių procesų ir šiuo metu vyksta 5 teisminiai procesai, kuriuose viena iš proceso šalių yra Tarnyba) kaip proceso šalies yra akivaizdžiai žinoma, kad Kontrolieriaus sprendimų teisėtumas ir pagrįstumas pirmosios instancijos teismo vertintas pagal Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAI) nustatytus viešojo administravimo principus ir Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo (toliau – MSI) nuostatas (kontrolierius, priimdamas sprendimus, kuriais konstatuojami akademinės etikos pažeidimai, remiasi MSI, VAI, konkrečios mokslo ir studijų institucijos akademinės etikos kodekse pateiktomis akademinės etikos pažeidimų apibrėžtimis bei gerosiomis (visuotinai pripažintomis) mokslinėmis praktikomis (akademinės etikos

standartais), pagrindžia, kaip konkretus akademinės etikos pažeidimas pasireiškė, ir pan.). Be kita ko, vadovaujantis ABTĮ 134 straipsnio 3 ir 6 dalimis, pareiškėjas kartu su apeliaciniu skundu turėjo pateikti apeliaciniame skunde nurodytus įrodymus ir apeliaciniame skunde negalima kelti reikalavimų, kurie nebuvo pareikšti nagrinėjant bylą pirmosios instancijos teisme. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, matyti, kad pareiškėjas klaidingai pasisako apie Tarnybos pateiktą informaciją, formuluoja naujus reikalavimus ir reiškia nepagrįstus lūkesčius, todėl pareiškėjo teiginys, kad jam informacija aktuali ir reikalinga dėl Kontrolieriaus 2020-03-13 sprendimo Nr. SP-4, yra nepagrįstas. Skunde nurodyta, kad Tarnyba „neatsakė į klausimą, ar Kontrolierius ir jo tarnyba ketina parengti ir paskelbti metodiką ir/arba metodinę medžiagą apie tai, kaip reikėtų aiškinti tekstų sutapčių ir plagiato skirtumus, siekiant vertinamojo aspekto, t. y. atlikti tekstų sutapčių vertinimą, jei akademinei bendruomenei yra aktuali ir svarbi informacija apie tai, kokie yra tekstų sutapčių ir plagiato skirtumai. Pažymėtina, kad Tarnyba skundžiamo rašto dalyje „Dėl 3 prašymo“ pareiškėjui paaiškino, kad „Tarnyba nėra parengusi ir paskelbusi konkrečios metodikos ir (ar) metodinės medžiagos, skirtos atlikti nustatytų tekstų sutapčių vertinimą (to priežastis žr. šio rašto dalyje „Dėl 2 prašymo“). Iš to matyti, kad pareiškėjui priežastis dėl Tarnybos ketinimų buvo nurodyta pateikiant nuorodą į skundžiamo rašto kitą dalį ir paaiškinta, kad akademinė bendruomenė kelia jai aktualius ir svarbius akademinės etikos klausimus (šiuo atveju ir apie tekstų sutapčių ir plagiato skirtumus), į kuriuos atsakymus randa kitu būdu, t. y. Tarnybos organizuojamuose ir vedamuose mokymuose, apie kuriuos apibendrintai skelbiama Tarnybos tinklalapyje <https://etikostarnyba.lt/>. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, pareiškėjo teiginys, kad skundžiamu raštu nebuvo atsakyta, ar Kontrolierius ir Tarnyba ketina parengti ir paskelbti metodiką ir (ar) metodinę medžiagą apie tekstų sutapčių ir plagiato skirtumus, yra nepagrįstas (b. l. 21-24).

Skundas atmestinas.

Byloje nagrinėjamas ginčas dėl Tarnybos 2022-09-07 rašto Nr. S-173 dalies pagrįstumo.

Bylos duomenimis nustatyta, kad pareiškėjas Kontrolieriui pateikė 2022-08-09 prašymą prašydamas suteikti informaciją – atskleisti ir paviesti: 1. Kokia konkrečia metodika ir metodine medžiaga reikėtų vadovautis, aiškinant tekstų sutapčių ir plagiato skirtumus, siekiant vertinamojo aspekto, t. y. atliekant tekstų sutapčių vertinimą; 2. Kokia konkrečia metodika ir metodine medžiaga vadovaujasi bei remiasi Kontrolierius ir jo tarnyba, aiškindami tekstų sutapčių ir plagiato skirtumus, siekdami vertinamojo aspekto, t. y. atlikdami tekstų sutapčių vertinimą; 3. Ar Kontrolierius ir jo tarnyba yra parengusi ir paskelbusi metodiką ir/arba metodinę medžiagą apie tai, kaip reikėtų aiškinti tekstų sutapčių ir plagiato skirtumus, siekiant vertinamojo aspekto, t. y. atliekant tekstų sutapčių vertinimą. Jeigu ne, ar ketina tai daryti bei kada, o jeigu neketina – dėl kokių priežasčių akademinei bendruomenei aktualios ir svarbios informacijos nerengia ir nepaskelbia. Papildomai prašyme pareiškėjas nurodė, jog Tarnybos 2022-06-07 rašte Nr.S-134 pažymėta, kad minėtojo 2022-05-03 susitikimo protokolavimas nėra numatytas ir dėl to tikslaus (detalaus) tokio susitikimo turinio įvertinti nėra galimybės, ši informacija pareiškėjui yra aktuali ir reikalinga (žr. Kontrolieriaus 2020-03-13 sprendimą Nr.SP-4) (b. l. 4-5).

Tarnyba 2022-09-07 raštu Nr. S-173 pareiškėjui į jo 2022-08-09 prašymą nurodė, jog *dėl 1 prašymo* pažymėjo, kad, Tarnybos žiniomis, Europoje veikiančios mokslinių tyrimų etikos/sąžiningumo tarnybos nėra nustačiusios ir netaiko tarptautinės ar bendros metodikos ir (ar) metodinės medžiagos, skirtos nustatytų tekstų sutapčių vertinimui. Tarnybos duomenimis, Europoje veikiančios mokslinių tyrimų etikos/sąžiningumo tarnybos savarankiškai sprendžia, kokiais klausimais svarbu nustatyti konkrečias metodikas ir (ar) metodines medžiagas. Pavyzdžiui, Suomijos nacionalinė mokslinių tyrimų sąžiningumo taryba parengė rekomendacijas, kaip susitarti dėl autorystės mokslo darbuose, kaip užtikrinti etišką mokslinį vadovavimą ir disertacijų vertinimą doktorantūroje, kaip parengti tyrėjo gyvenimo aprašymą ir kt. (išsamiau <https://tenk.fi/en/adviceand-materials>), Norvegijos nacionaliniai mokslinių tyrimų etikos komitetai — socialinių ir humanitarinių mokslų tyrimų etikos gaires ir kt. (išsamiau <https://www.forskningsetikk.no/en/guidelines/>). Iš to

matyti, kad nėra vienos bendros ar konkrečioje šalyje taikomos metodikos ir (ar) metodinės medžiagos, skirtos nustatytų tekstų sutapčių vertinimui. *Dėl 2 prašymo* nurodė, jog teisės aktuose nėra įtvirtintos pareigos Tarnybai vadovautis konkrečia metodika ir (ar) metodine medžiaga, susijusia su tekstų sutapčių vertinimu. Tarnyba, nagrinėdama skundą ar atlikdama tyrimą dėl galimo plagiato ir įvertinusi tekstų sutaptis, konstatuoja akademinės etikos pažeidimą arba jo nekonstatuoja. Kartu pažymėtina, kad akademinėi bendruomenei pagal poreikį Tarnyba organizuoja ir veda mokymus, Tarnybos darbuotojai kelia kompetenciją tarptautiniuose renginiuose, skirtuose akademiniam/moksliniam sąžiningumui, ir tokiu būdu tiek susipažįsta su tarptautiniais akademinės etikos standartais, tiek juos taiko Tarnybos veikloje. *Dėl 3 prašymo* informavo, kad Tarnyba nėra parengusi ir paskelbusi konkrečios metodikos ir (ar) metodinės medžiagos, skirtos atlikti nustatytų tekstų sutapčių vertinimą (to priežastis nurodyta rašto dalyje „Dėl 2 prašymo“). Taip pat informavo, kad Tarnyba savo kompetencijos ribose nuolat organizuoja ir veda mokymus akademinėi bendruomenei jai aktualiais ir svarbiais akademinės etikos klausimais. Informaciją apie Tarnybos veiklą galima rasti tinklapyje <https://etikostarnyba.lt/> (b. l. 6-7).

Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAI) 2 straipsnio 10 dalyje nustatyta, kad prašymas – tai su asmens teisių ar teisėtų interesų pažeidimu nesusijęs asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą prašant atlikti teisės aktuose nustatytus veiksmus. Skundu vadinamas asmens kreipimasis į viešojo administravimo subjektą, kuriame tas asmuo nurodo, kad yra pažeistos jo ar kito asmens teisės ar teisėti interesai, ir prašo juos apginti (12 dalis). VAI 10 straipsnio 5 dalyje nurodyta, jog administraciniame sprendime, be kita ko turi būti nurodyta: administracinio sprendimo teisinis ir faktinis pagrindas ar kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės (5 punktas); administracinio sprendimo motyvai (6 punktas); administracinio sprendimo apskundimo tvarka, nurodant konkrečią skundą nagrinėjančią instituciją ar įstaigą, skundo padavimo terminą ir teisės aktą, reglamentuojantį apskundimo tvarką (7 punktas).

Pagal VAI 11 straipsnio 1 dalį asmenų prašymus ir skundus viešojo administravimo subjektai nagrinėja pagal Vyriausybės patvirtintas taisykles.

Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007-08-22 nutarimu Nr. 875 (aktuali akto redakcija, galiojanti nuo 2021-12-07) (toliau – Taisyklės) 45 punkte nustatyta, jog atsakymai į prašymus parengiami atsižvelgiant į jo turinį: į prašymą suteikti administracinę paslaugą atsakoma suteikiant prašomą vieną iš Viešojo administravimo įstatymo 19 straipsnio 1 dalyje nurodytų administracinių paslaugų (ar prašomas kelias administracines paslaugas) arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti (45.1 papunktis); į prašymą pakonsultuoti asmenį jam aktualiu klausimu atsakoma suteikiant konsultaciją pagal institucijai nustatytą kompetenciją arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti (45.2 papunktis); į prašymą priimti administracinį sprendimą atsakoma Viešojo administravimo įstatymo 13 straipsnyje nustatyta tvarka (45.3 papunktis); į prašymą, nenurodytą Taisyklių 45.1–45.3 papunkčiuose, atsakoma laisva forma (45.4 papunktis).

Atsižvelgiant į pareiškėjo 2022-08-09 prašymo turinį, darytina išvada, kad minėtas pareiškėjo prašymas priskirtinas Taisyklių 45.4 papunktyje nurodytiems kitiems prašymams, į kuriuos atsakoma laisva forma arba nurodomos atsisakymo tai padaryti priežastys. Taigi, nagrinėjamu atveju, skundžiamas 2022-09-07 raštas vertintinas tuo aspektu, ar Tarnyba tinkamai atsakė į pareiškėjo 2022-08-09 prašymą dalyje dėl klausimų: 1. Kokia konkrečia metodika ir metodine medžiaga vadovaujasi bei remiasi Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolierius (toliau – Kontrolierius) ir jo tarnyba, aiškindami tekstų sutapčių ir plagiato skirtumus, siekdami vertinamojo aspekto, t. y. atlikdami tekstų sutapčių vertinimą; 2. Ar Kontrolierius ir jo tarnyba ketina parengti ir paskelbti metodiką ir/arba metodinę medžiagą apie tai, kaip reikėtų aiškinti tekstų sutapčių ir plagiato skirtumus, siekiant vertinamojo aspekto, t. y. atlikti tekstų sutapčių vertinimą, jei akademinėi bendruomenei yra aktuali ir svarbi informacija apie tai, kokie yra tekstų sutapčių ir plagiato skirtumai, t. y. ar Tarnybos 2022-09-07 atsakymas yra aiškus ir atitinkantis Taisyklių nuostatas.

Kaip matyti iš byloje esančių duomenų, pareiškėjas Tarnybai pateiktu 2022-08-09 prašymu prašė Tarnybos suteikti informaciją kokia konkrečia metodika ir metodine medžiaga reikėtų

vadovautis, aiškinant tekstų sutapčių ir plagiato skirtumus, siekiant vertinamojo aspekto, t. y. atliekant tekstų sutapčių vertinimą; Kokia konkrečia metodika ir metodine medžiaga vadovaujasi bei remiasi Kontrolierius ir jo tarnyba, aiškindami tekstų sutapčių ir plagiato skirtumus, siekdami vertinamojo aspekto, t. y. atlikdami tekstų sutapčių vertinimą; Ar Kontrolierius ir jo tarnyba yra parengusi ir paskelbusi metodiką ir/arba metodinę medžiagą apie tai, kaip reikėtų aiškinti tekstų sutapčių ir plagiato skirtumus, siekiant vertinamojo aspekto, t. y. atliekant tekstų sutapčių vertinimą. Jeigu ne, ar ketina tai daryti bei kada, o jeigu neketina – dėl kokių priežasčių akademinė bendruomenei aktualios ir svarbios informacijos nerengia ir nepaskelbia.

Kontrolierė skundžiamame Tarnybos 2022-09-07 rašte atsakė į kiekvieną pareiškėjo 2022-08-09 prašymo papunktį. Atsakydama į prašymą, Kontrolierė nurodė, kad *dėl 1 prašymo* pažymėjo, kad, Tarnybos žiniomis, Europoje veikiančios mokslinių tyrimų etikos/sąžiningumo tarnybos nėra nustatiusios ir netaiko tarptautinės ar bendros metodikos ir (ar) metodinės medžiagos, skirtos nustatytų tekstų sutapčių vertinimui. Tarnybos duomenimis, Europoje veikiančios mokslinių tyrimų etikos/sąžiningumo tarnybos savarankiškai sprendžia, kokiais klausimais svarbu nustatyti konkrečias metodikas ir (ar) metodines medžiagas. Pavyzdžiui, Suomijos nacionalinė mokslinių tyrimų sąžiningumo taryba parengė rekomendacijas, kaip susitarti dėl autorystės mokslo darbuose, kaip užtikrinti etišką mokslinį vadovavimą ir disertacijų vertinimą doktorantūroje, kaip parengti tyrėjo gyvenimo aprašymą ir kt. (išsamiau <https://tenk.fi/en/adviceand-materials>), Norvegijos nacionaliniai mokslinių tyrimų etikos komitetai — socialinių ir humanitarinių mokslų tyrimų etikos gaires ir kt. (išsamiau <https://www.forskningsetikk.no/en/guidelines/>). Iš to matyti, kad nėra vienos bendros ar konkrečioje šalyje taikomos metodikos ir (ar) metodinės medžiagos, skirtos nustatytų tekstų sutapčių vertinimui. *Dėl 2 prašymo* nurodė, jog teisės aktuose nėra įtvirtintos pareigos Tarnybai vadovautis konkrečia metodika ir (ar) metodine medžiaga, susijusia su tekstų sutapčių vertinimu. Tarnyba, nagrinėdama skundą ar atlikdama tyrimą dėl galimo plagiato ir įvertinusi tekstų sutaptis, konstatuoja akademinės etikos pažeidimą arba jo nekonstatuoja. Kartu pažymėtina, kad akademinė bendruomenei pagal poreikį Tarnyba organizuoja ir veda mokymus, Tarnybos darbuotojai kelia kompetenciją tarptautiniuose renginiuose, skirtuose akademiniam/moksliniam sąžiningumui, ir tokiu būdu tiek susipažįsta su tarptautiniais akademinės etikos standartais, tiek juos taiko Tarnybos veikloje. Dėl 3 prašymo informavo, kad Tarnyba nėra parengusi ir paskelbusi konkrečios metodikos ir (ar) metodinės medžiagos, skirtos atlikti nustatytų tekstų sutapčių vertinimą (to priežastis nurodyta rašto dalyje „Dėl 2 prašymo“). Taip pat informavo, kad Tarnyba savo kompetencijos ribose nuolat organizuoja ir veda mokymus akademinė bendruomenei jai aktualiais ir svarbiais akademinės etikos klausimais. Informaciją apie Tarnybos veiklą galima rasti tinklapyje <https://etikostarnyba.lt/>.

Taigi, Tarnyba, atsakydama į pareiškėjo 2022-08-09 prašymą, išsamiai, pagrįstai bei motyvuotai atsakė į kiekvieną pareiškėjo keliamą klausimą, suteikė Tarnybai turimą informaciją, patvirtino Tarnybos veiklą.

Pareiškėjas skunde nurodo, jog Kontrolierė 2022-09-07 raštu neatsakė į prašymą informuoti, kokia konkrečia metodika ir metodine medžiaga vadovaujasi bei remiasi Kontrolierius ir jo tarnyba, aiškindami tekstų sutapčių ir plagiato skirtumus, siekdami vertinamojo aspekto, t. y. atlikdami tekstų sutapčių vertinimą. Kontrolieriaus nurodymas, kad teisės aktai neįtvirtina Tarnybai pareigos vadovautis konkrečia metodika ir (ar) metodine medžiaga savaime nereiškia, kad savo išvadas Kontrolierius gali sukurti. Be to, prašymo preambulėje buvo pabrėžtas klausimo kontekstas – informacija yra aktuali ir reikalinga dėl Kontrolieriaus 2020-03-13 sprendimo Nr.SP-4. Neatsakė į klausimą, ar Kontrolierius ir jo tarnyba ketina parengti ir paskelbti metodiką ir/arba metodinę medžiagą apie tai, kaip reikėtų aiškinti tekstų sutapčių ir plagiato skirtumus, siekiant vertinamojo aspekto, t. y. atlikti tekstų sutapčių vertinimą, jei akademinė bendruomenei yra aktuali ir svarbi informacija apie tai, kokie yra tekstų sutapčių ir plagiato skirtumai. Su tokiu pareiškėjo vertinimu Komisija nesutinka, nes atitinkamai į pareiškėjo teigimu, neatsakytus klausimus, Tarnyba atsakė nurodydama, jog: „teisės aktuose nėra įtvirtintos pareigos Tarnybai vadovautis konkrečia metodika ir (ar) metodine medžiaga, susijusia su tekstų sutapčių vertinimu. Tarnyba, nagrinėdama skundą ar atlikdama tyrimą dėl galimo plagiato ir įvertinusi tekstų sutaptis, konstatuoja akademinės etikos

pažeidimą arba jo nekonstatuoja. Kartu pažymėtina, kad akademinėi bendruomenei pagal poreikį Tarnyba organizuoja ir veda mokymus, Tarnybos darbuotojai kelia kompetenciją tarptautiniuose renginiuose, skirtuose akademiniam/moksliniam sąžiningumui, ir tokiu būdu tiek susipažįsta su tarptautiniais akademinės etikos standartais, tiek juos taiko Tarnybos veikloje“ ir „Tarnyba nėra parengusi ir paskelbusi konkrečios metodikos ir (ar) metodinės medžiagos, skirtos atlikti nustatytų tekstų sutapčių vertinimą (to priežastis nurodyta rašto dalyje „Dėl 2 prašymo“). Taip pat informavo, kad Tarnyba savo kompetencijos ribose nuolat organizuoja ir veda mokymus akademinėi bendruomenei jai aktualiais ir svarbiais akademinės etikos klausimais. Informaciją apie Tarnybos veiklą galima rasti tinklapyje <https://etikostarnyba.lt/>“.

Pažymėtina, jog Kontrolierius, kaip viešojo administravimo subjektas, turi tik tokius įgaliojimus, kurie jam yra suteikti. Savo veikloje jis turi vadovautis VAI 3 straipsnyje įtvirtintais principais, be kita ko, ir įstatymo viršenybės. Komisijos vertinimu, skundžiamo 2022-09-07 rašto turinys atitinka pareiškėjo išdėstytų prašymų esmę, joje iš esmės tinkamai atsakyta į pareiškėjo 2022-08-09 prašymą bei jo 2, 3 dalį, t. y. Tarnyba motyvuotai paaiškino ir atsakė į pareiškėjo keliamus klausimus. Taigi, įvertinusi tai, kas išdėstyta, Komisija konstatuoja, kad Tarnyba, atsakydama į pareiškėjo 2022-08-09 prašymą (2, 3 dalį), nepažeidė ginčo santykius reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų, pateikė pareiškėjui motyvuotą bei aiškų atsakymą pagal savo kompetenciją, atsižvelgdama į prašymo turinį. Tai, jog pareiškėjo tiesiog netenkina atsakymo turinys ir pareiškėjui motyvuotai atsisakyta teikti prašomą informaciją, nereiškia, kad Tarnyba neveikė taip, kaip pagal teisės aktų nustatytą tvarką turėjo veikti. Komisija nenustatė nei teisinių, nei faktinių pagrindų, kurių Tarnyba nebūtų įvertinusi ir (ar) turėtų įvertinti iš naujo, todėl skundas pareiškėjo nurodomais argumentais atmestinas kaip nepagrįstas.

Atsižvelgiant į tai kas išdėstyta aukščiau bei vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminių administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu ir 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

Pareiškėjo Audriaus Armo skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo bylos šalys turi teisę apskųsti Vilniaus apygardos administraciniam teismui Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė

Eglė Bilevičiūtė

Komisijos nariai

Remigijus Kalašnykas

Vytautas Kurpuvesas